

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXIX Nr. 8221

Duminică 19 octombrie 1969

6 PAGINI — 30 BANI

ÎN PAGINA A II-A

TIMPUL
OPTIM
EXPIRĂ:

Un ultim efort pentru
încheierea înșămînță-
rilor în întreaga țară!

OBLIGAȚIILE CONTRACTUALE trebuie îndeplinite INTEGRAL!

- Achitându-și în întregime angajamentele, numeroase cooperative vind statului suplimentar cereale și alte produse agricole
- Nici o altă destinație produselor prevăzute în contract!

Paralel cu recoltarea culturilor țirzii, lucrare avansată mai ales în județele sudice ale țării, o problemă majoră în agricultură este livrarea de către cooperative a produselor contractate cu statul.

Și de data aceasta, pe prim plan în se privește livrarea produselor contractate se situează cooperativele agricole frunțate, care datorază dezvoltarea lor economică tocmai valorificării unor cantități mari de produse. De exemplu, cooperativa agricolă din Cobadin, județul Constanța, unitățile contractate au numai cîteva tone de laudă. Și nu întîmplător. Această unitate își onorează punctul de punct obligatiile contractuale. Acum, cooperatorii din Cobadin zoresc livrarea porumbului. Pe linga cantitățile contractate inițial, cooperativa agricolă va livra suplimentar o cantitate de 600 tone, din care 400 tone au și fost transportate la baza de recepție. De asemenea, au fost livrate, peste prevederi, 300 tone legume, 1257 hectolitri lapte, aproape 60 000 bucăți ouă, marcată cantități de carne și alte produse. Valoarea totală a produselor agricole livrate peste prevederile înscrise în contracte se ridică la 4,3 milioane lei. Cu asemenea încasări, retribuția bănească a zilei muncii va crește foarte mult. „În îndeplinirea contractelor — ne spune președintele cooperativei agricole din Cobadin, Sabri E-murla — noi vedem nu numai o obligație juridică, dar și o înaltă în-

datorare cetățenească. Așa după cum stătuțul ne sprijină din an în an tot mai puternic cu mașini agricole, credite, materiale de construcții, îngrășăminte, semințe, asistență tehnică pentru sporirea producției, tot așa și noi, cooperatorii, avem datoria de a livra pentru interesele generale ale economiei, ale întregii societăți, cit mai multe produse agricole, pe măsura posibilităților crescînde ale fiecărei cooperative.”

După cum sîntem informați, la Întreprinderea de valorificare a cerealelor din Constanța și-au propus să livreze, de asemenea peste prevederile contractului, cantități însemnate de porumb și cooperativele agricole de producție din Negru Vodă, Comana, Topraisar și altele.

În județul Iași, datorită aplicării măsurilor agrotehnice și a sprijinului multilateral al statului în tractoare, mașini agricole, îngrășăminte etc., cooperativele agricole au obținut o producție bună de porumb care depășește, în multe cazuri, cifrele înscrise în planurile de producție. Cooperativa agricolă din comuna Scînteia a obținut în acest an de pe cele 1870 hectare cu porumb o recoltă medie de 4 600 kg la hectar, ceea ce a permis să se suplimenteze contractul de livrare cu

Gh. CIRȘTEA, N. TUICU,
R. APOSTOL

(Continuare în pag. a II-a)

HOTĂRIRI ALE CONSILIULUI DE MINIȘTRI

privind generalizarea experimentării
noului sistem de salarizare și majorarea
salarilor în unele ramuri ale economiei

Ramura energiei
Sectorul poștă
electrice și termice și telecomunicații

Pe baza rezultatelor obținute într-un număr de unități reprezentative de sub îndrumarea și controlul Ministerului Energiei Electrice, Consiliul de Miniștri a aprobat printre Hotărîre generalizarea experimentării noului sistem de salarizare și majorarea salariilor cu începere de la 1 noiembrie a.c. în toate întreprinderile de producere, transport și distribuție a energiei electrice.

Tot cu începere de la 1 noiembrie a.c. Consiliul de Miniștri a aprobat generalizarea experimentării noului sistem de salarizare și majorarea salariilor în unitățile de poștă și telecomunicații.

În conformitate cu prevederile hotărîrii, salariile personalului operativ, muncitorilor, inginerilor, economistilor și funcționarilor din această ramură urmează să fie majorate în medie cu 9,7 la sută; împreună cu majorarea salariilor mici efectuată în anul 1967 se asigură pe ansamblu o creștere medie de 12,3 la sută.

De această majorare a salariilor vor beneficia un număr de circa

(Continuare în pag. a III-a)

(Continuare în pag. a III-a)

O ELOCVENTĂ EXPRESIE A BUNELOR RELAȚII ROMÂNŌ-INDIENE

Este, desigur, prematură încercarea de a face un bilanț cu-prinzător al vizitei pe care tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer o întreprind în continentul indian. Cîteva concluzii pot fi, însă, cu certitudine consemnate. Cea dintîi este aceea că vizita a marcat un moment de o deosebită însemnătate în dezvoltarea relațiilor româno-indiene. Prezența în India a tovarășului Nicolae Ceaușescu a prilejuit o nouă manifestare din partea celor două țări și popoare de a contribui la cimentarea continuă a relațiilor lor prietenești, la ascensiunea permanentă a bunelor necunoscută cercurilor largi ale opiniei publice mondiale.

DE LA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL GEORGE-RADU CHIROVICI

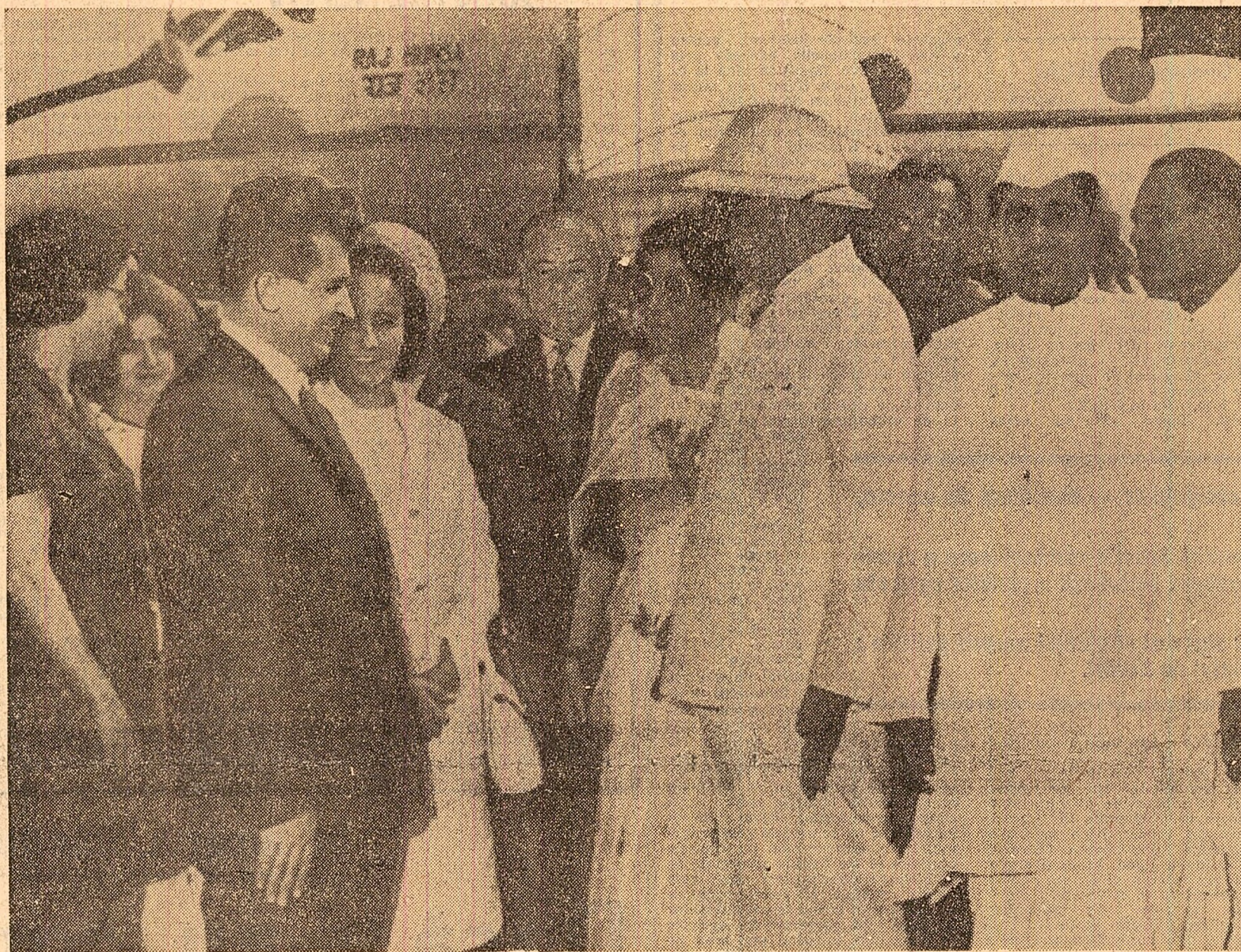
raporturi statornicie între ele. Se demonstrează, încă o dată, cu prisosință, că întîlnirile și convorbirile dintre conducătorii de state, de guverne sînt o practică fertilită, că ele contribuie substanțial la promovarea noii cauze a înțelegerii între popoare, a păcii.

Primirea sârbătorească ce s-a făcut înalților oaspeți români pe pămîntul Indiei a impresionat prin căldură, prin multiplele manifestări care dovedesc prețuirea pe care o acordă guvernul și poporul Indiei relațiilor de prietenie româno-indiene. În multe convorbiri pe care le-am avut cu reprezentanți ai opiniei publice din această țară — ziariști, corespondenți ai agențiilor de presă, funcționari — ei au insistat și subliniat în mod deosebit stîmna și prețuirea de care se bucură și în India tovarășul Nicolae Ceaușescu. Afirmarea continuă a României pe plan internațional, ni s-a spus, este strîns legată de persoana președintelui Ceaușescu. Dinamismul politicii externe a României nu poate fi separat de tinerețea conducătorului ei, de deosebitele sale capacități. Opțiunile fundamentale ale României, deciziile de larg rîsunet internațional sînt strîns legate de personalitatea sa viguroasă, bi-

construcția pe cele mai diverse planuri. În acest sens, revelatoare a fost vizita întreprinsă simbolic la Institutul de Cercetări Atomice „Bhabha”. În drum spre suburbia Trombay, unde este instalat institutul, coloana oficială a fost însoțită de o mare mulțime de oameni, instalatiile sînt rodul gîndirii creatoare a specialiștilor indieni.

La Institutul de Cercetări Atomice, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer le-au fost prezentate realizările fizicienilor indieni. Din expunerea făcută oaspeților, ca și din explicațiile furnizate pe parcurs, am reținut ca relevant faptul că, în marea lor majoritate, instalațiile sînt rodul gîndirii creatoare a specialiștilor indieni.

Vizita în India a tovarășilor Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer s-a încheiat simbolic seara. Ultima ei zi, ca și precedentele, a prilejuit cunoașterea unor noi aspecte ale țării prietene, a fost marcată de noi manifestări ale prieteniei româno-indiene. Vizita, în ansamblu, a fost o puternică expresie a acestei prietenii.

La sosirea pe aeroportul din Bombay

Telefoto: AGERPRES

BOMBAY 18. — Trimișii speciali Agerpres, Nicolae Ionescu și Paul Finanțu, transmit: Ultima zi a vizitei oaspeților români în India a prilejuit o nouă și puternică manifestare a sentimentelor de prietenie care unesc cele două popoare, a dorinței lor de a se cunoaște mai bine, de a contribui la consolidarea unui climat internațional de pace și înțelegere.

Sîmbătă dimineața, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și tovarășa Elena Ceaușescu, președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, și tovarășa Elena Maurer, însoțiți de Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, Cornel Burciică, ministrul comerțului exterior, și de alte persoane oficiale, au părăsit orașul Bangalore, plecînd spre Bombay.

Pe aeroportul capitalei statului Mysore, împodobit ca și în ziua sosirii, cu drapelul de stat ale celor două țări, oaspeții români au fost conduși de guvernatorul Somnath Lyer, cu soția, și de primul ministru al guvernului local, Pațil Veerendra.

Erau, de asemenea, prezenți, pentru a-și lua rămas bun de la oaspeți, membri ai guvernului local și ai Consiliului municipal al orașului Bangalore, generali și ofițeri superiori ai forțelor armate indiene. Oaspeților le sînt oferite ghirlande de flori.

Au fost întonate imnurile de stat ale României și Indiei. După ce a trecut în revistă garda de onoare ainiată pe aeroport, președintele Consiliului de Stat și-a luat un călduros rămas bun de la oficialitățile indiene.

La capătul unui zbor de o oră și 40 de minute, avionul special cu care călătoresc conducătorii de stat români aterizează la Bombay.

Orașul portuar Bombay, al doilea ca mărime din India (4 660 000 de locuitori) și printre cele mai mari din lume — este capitala statului Maharashtra. Situat pe țărmul vestic al Indiei, Bombay-ul este așezat, ca și în trecut, una din porțile maritime principale ale țării. Prin Bombay ia drumul străinătății cea mai mare parte a produselor de export din jumătatea de vest a Indiei, el primind, totodată, majoritatea mărfurilor importate de India din țările Europei și Africii.

La ora 10.00 avionul special cu care au călătorit de la Bangalore conducătorii statului român și persoanele oficiale care îi însoțesc aterizează pe aeroportul din Bombay. Domnește aici, ca pretutindeni unde au sosit oaspeții români, o atmosferă sârbătorească. Drapelul de stat ale României și Indiei împodobesc clădirea principală a aeroportului.

La coborîrea din avion, președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, cu soția, și președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, cu soția, sînt întîmpinați de guvernatorul statului Maharashtra, P. V. Cherlan, cu soția, și de D. S. Desai, locțiitor al primului ministru al guvernului local. Oaspeților români le sînt prezentați apoi membrii guvernului

statului Maharashtra și alte personalități ale vieții publice. După ceremonia trecerii în revistă a gîrzii de onoare și a întonării imnurilor de stat ale celor două țări, conducătorii români se îndreaptă spre palatul guvernatorului, reședința zăse la dispoziția lor în timpul vizitei la Bombay.

În cursul după-amiezii, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer, precum și persoanele oficiale care îi însoțesc au făcut o vizită la centrul de cercetări atomice de la Trombay, care poartă numele renumitului savant atomist indian Bhabha.

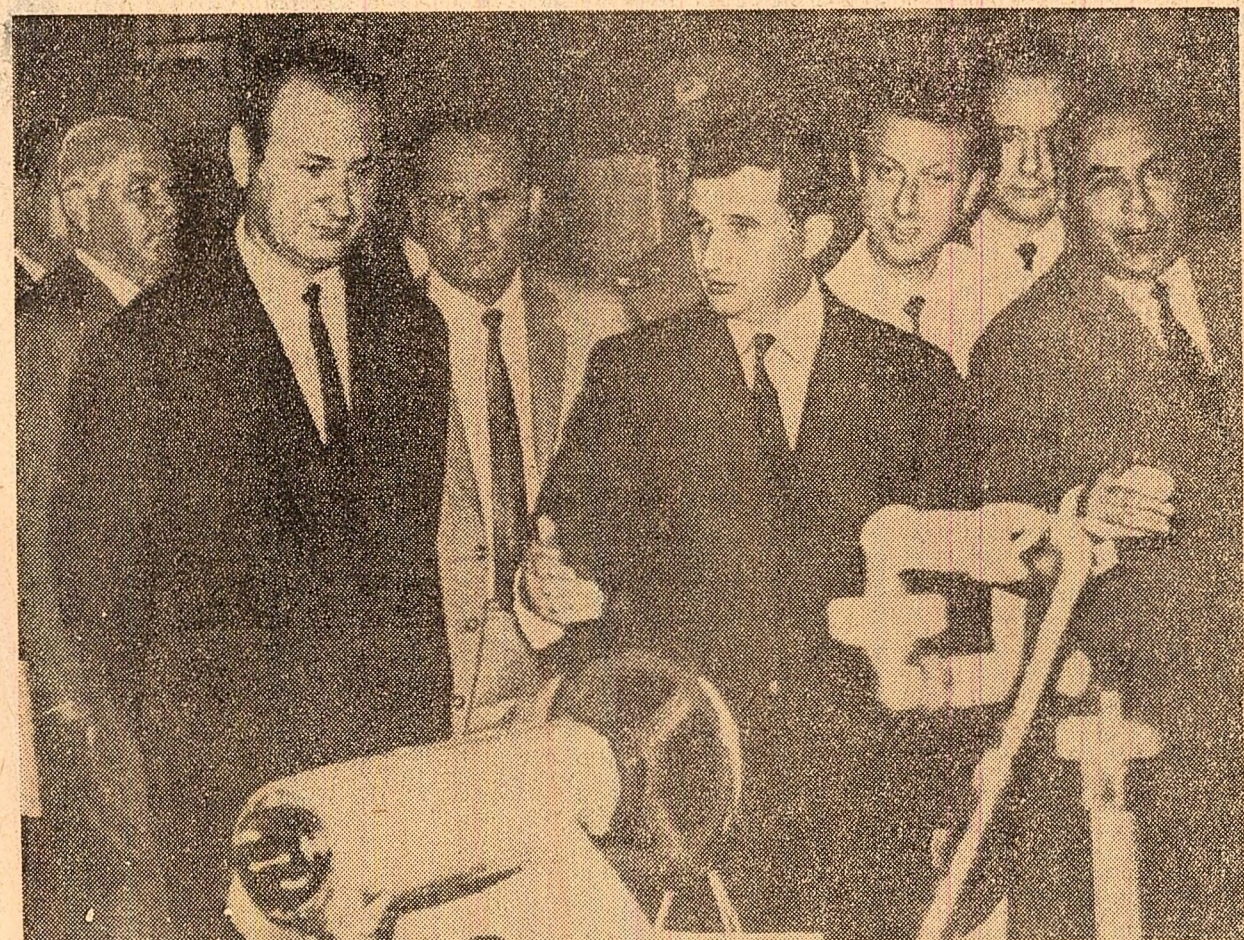
Coloana mașinilor oficiale străbate principalele bulevarde ale Bombay-ului. Orașul pare un adevărat furnicar de oameni. Blocurile înalte de 15—20 de etaje, multitudinea firmelor comerciale, agitația portului, aglomerația străzilor, accentuată de goana șirurilor neîntrerupte de automobile, imprimă Bombay-ului o atmosferă caracteristică marilor metropole.

Ritmului trepidant „clasic” al acestor orașe i se adaugă în prezent, vizibil, un ritm nou, salutar — acela al progresului. De-a lungul străzilor, pe măsură ce coloana mașinilor oficiale se apropie de periferiile orașului, pot fi văzute numeroase șantiere și blocuri noi de locuințe care iau treptat locul cocioabelor care constituie peisajul caracteristic al cartierelor mîrginașe ale orașelor indiene.

Succesele înregistrate de poporul indian în efortul de înlăturare a sechelelor lăsate pe trupul țării de îndelungata dominație colonială sînt evidente. O mărturie în acest sens stau și numeroasele întreprinderi industriale moderne din suburbia Trombay: rafinării, uzine chimice, centrala termoelectrică etc. Tot aici se află și centrul de cercetări atomice „Bhabha”.

Oaspeții români sînt întîmpinați la acest institut de președintele

(Continuare în pag. a III-a)

În vizită la complexul industrial „Hindustan” din Bangalore

Telefoto: AGERPRES

Telegramă

Tovarășului L. I. BREJNEV

Secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

Tovarășului N. V. PODGORNIÎ

Președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

Tovarășului A. N. KOSÎGHIN

Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

MOSCOVA

Dragi tovarăși,

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri ale Republicii Socialiste România, al poporului român și al nostru personal vă transmitem dumneavoastră, membrilor echipajelor navelor cosmice „Soyuz-6”, „Soyuz-7” și „Soyuz-8” savanților, inginerilor, tehnicienilor și muncitorilor, tuturor oamenilor sovietici, calde felicitări cu prilejul efectuării pentru prima dată a zborului simultan a trei nave cosmice și îndeplinirii cu succes a vastului program de cercetări științifice, tehnice și medico-biologice.

Poporul român se bucură din toată inima de această nouă și remarcabilă realizare a științei și tehnicii sovietice, importantă etapă care deschide noi perspective în explorarea Cosmosului.

Vă urăm dumneavoastră, popoarelor Uniunii Sovietice, noi succese în opera de construire a comunismului, în curcerea spațiului cosmic, în interesul progresului și civilizației omenirii al colaborării pașnice și înțelegerii între popoare.

NICOLAE CEAUȘESCU ION GHEORGHE MAURER
Secretar general Președintele
al Partidului Comunist Român, Consiliului de Miniștri
Președinte al Republicii Socialiste România al Republicii Socialiste România

VIZITA TOVARĂȘILOR NICOLAE CEAUȘESCU

ȘI ION GHEORGHE MAURER ÎN INDIA

(Urmare din pag. 1)

Comisiei pentru energia atomică a Indiei, dr. V. Sarabhai, și de directorul centrului de cercetări, H. N. Sethna.

Gazdele prezintă conducătorilor de stat români diferite aspecte din activitatea acestui modern complex de cercetări științifice. Înființat și condus mulți ani de savantul al cărui nume îl poartă, centrul de cercetări atomice desfășoară o complexă activitate vizând aplicarea energiei nucleare în scopuri pașnice, efectuează cercetări fundamentale și cercetări concrete cuprinzând o sferă vastă de aplicări în fizică, chimie, biochimie, medicină etc. Un rol de importanță națională revine acestui centru în domeniul pregătirii de cadre de specialiști necesari aplicării în economia națională a energiei atomice.

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România și președintele Consiliului de Miniștri vizitează, apoi, câteva secții ale Institutului, printre care unul din cele trei reactoare nucleare aflate aici în funcțiune și centrul de comandă al acestuia, primind explicații detaliate despre actualele preocupări ale oamenilor de știință - atomiști din India. Esența acestor preocupări este, în câteva cuvinte, punerea în slujba poporului și dezvoltării țării a cercetărilor celor mai noi ale științei și tehnicii, a avantajelor foloșirii energiei nucleare în scopuri pașnice.

Șeful statului român s-a întreținut, apoi, îndelung cu gazdele, s-a interesat de diferite aspecte ale activității acestui centru, felicitând pe toți cei care lucrează aici pentru rezultatele obținute.

Seara, la Palatul „Raj Bhavan” din Bombay, guvernatorul statului Maharashtra, dr. P. V. Cheriau, și soția sa, au oferit un dinu în onoarea președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și a tovarășei Elena Ceaușescu.

La dîneu au luat parte președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, cu soția, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, Cornel Burtică, ministrul comerțului exterior, Petre Tănăsie, ambasadorul României la Delhi, și alte persoane oficiale române.

Au participat, de asemenea, D. S. Desai, locțiitor al primului ministru al statului Maharashtra, alți membri ai guvernului local, primarul orașului Bombay, J. R. Joshi, membri ai consiliului municipal, personalități ale vieții artistice și culturale, oameni de știință.

Dîneul s-a desfășurat într-o atmosferă de căldură prietenească. Președintele Nicolae Ceaușescu și guvernatorul P. V. Cheriau au toată pentru dezvoltarea continuă a relațiilor multilaterale dintre cele două state, pentru prietenia dintre popoarele română și indiană, în sănătatea celor prezenți.

Ospesii lor a fost prezentat în încheiere un pitoresc spectacol de

Președintele primire călduroasă

muzică și dansuri indiene care au evocat sugestiv multe din tradițiile și obiceiurile populației din această parte a țării.

Vizita președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, cu soția, și a președintelui Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, cu soția, s-a încheiat. Duminică dimineață, oaspeții români vor părăsi ospitalerul pământ al Indiei, plecînd spre patrie.

Convorbirile oficiale dintre conducătorii celor două țări, prilejuate de această vizită, importante acorduri încheiate, primirea extrem de caldă făcută oaspeților români atît de înaltele oficialități indiene, cit și de populația acestei țări - ilustrează succesul deplin al vizitei. Vizita a oferit posibilitatea unei mai bune cunoașteri între cele două țări, a contribuit la dezvoltarea relațiilor de cooperare multilaterală, la consolidarea sentimentelor reciproce de prietenie care unesc popoarele română și indiană. Statisticile unor rapoarturi de înțelegere și colaborare între state - bazate pe principiile sacre ale respectării independenței și suveranității naționale, neamsecului în treburile interne, egalității în drepturi și avantajului reciproc - constituie garanția pentru asigurarea unui climat internațional propice consolidării păcii și securității în lume.

Se știe că Tulcea e un județ, constituit din curinți, desprins, de fapt, din vechea regiune Dobrogea. Teoretic, jumătate din efectivul instituțiilor regionale trebuia să se transfere în județul Tulcea. Practic, însă, cei așteptați nu s-au prea înghesuit pe direcția Constanța - Tulcea. Așa încît noul județ și-a „cercuit” necesitățile cum putut din personalul toștelor instituțiilor raionale. Între timp, județul s-a înscris în procesul amplei dezvoltări, face eforturi pentru a se afirma sporind și potențialul economic, dezvoltîndu-și ramuri industriale noi, îmbogățîndu-și viața socială și spirituală. Și, în vreme ce sute și mii de oameni se perindă zilnic prin oraș (irezistibilul magnet al Delta), Tulcea resimte o criză acută de oameni specializați în diverse domenii. Localnicii îi primesc pe turiști cu un gînd aparte: „Vin și pleacă. Dacă numărul o mare din ei rămîne...! Care dintre ei sînt arhitecți, inginerii, medicii, agronomii de care avem altă nevoie?”

SPECIALIȘTI, NU AUZIȚI CHEMAREA ȚINUTULUI NATAL?

— Problema cadrelor de specialitate se pune acut pentru noi, încă de la crearea județului - ne spune tovarășul Teodor Coman, prim-secretar al comitetului județean al P.C.R. Am avut dificultăți, de ne-ocuput, chiar și cu cei repartizați prin noua împărțire administrativ-teritorială. Unii, care au consimțit să vină aici de la Constanța, au făcut-o cu mari tirguri de parcă ar fi plecat, ca Ovidiu, în exil. O parte dintre ei, pe parcurs, cum este cazul fostului prim-vicepreședinte al consiliului popular județean, Adrian Cruceru, au dat bir cu fușii. Tovarășii de la Constanța, ca să pară că l-au sancționat pentru neîndeplinirea unei sarcini de partid, i-au trimis câteva luni pe un șenier, pentru ca acum să-și promoveze ca director al direcției de gospodărie comunală 5 numai un exemplu. Alții, de care am avea, de asemenea, mare nevoie, ne colesc, iată, vom crea aici, prin comasarea a 9 întreprinderi, un mare combinat alimentar. Anul viitor, el va trebui să realizeze o producție globală de un miliard de lei. Un singur amănunt: pepinierele mici care se vor extinde de la zece mii, la o sută de mii de hectare, iar numărul vaselor de pescuit oceanice va crește, în 1975, de la 4 la o flotă de 16. Cu alte cuvinte, o activitate economică importantă va fi concentrată în acest mare combinat. Ne-am pus în trebură: pe mîna cui îl dăm? Natural, e nevoie de conducători pricepuți, de oameni care sînt demonstrat practic această experiență. Nu putem face „experimente”. Ministerul Industriei Alimentare ne-a trimis schema, statul de funcțiuni, uitînd însă că noi nu de hîrtii avem nevoie, ci de oameni, de cadre de specialiști. Există, în acest moment, statul de oameni pricepuți, unii promovăți chiar de-aici, din Tulcea - și care ar fi în măsură să conducă acest combinat. Noi am făcut propuneri concrete de realizare și motivarea un tovarăș pe care l-am propus director? „Am un băiat de 19 ani pe

care vreau să-l ajut să intre la facultate”. Ca și cum din Tulcea n-ar pleca tinerii la facultăți... Sînt atît de evidente, atît de puerele subterfuguri la care recurge unii specialiști cînd se cramponează de București sau de alte orașe mai mari!

— În afara acestui mare combinat de industrie alimentară, multe alte obiective se dezvoltă sau își pregătesc apariția. Rezervele naturale bogate ale județului abia acum încep să fie descoperite și valorificate. Este nevoie de specialiști în toate domeniile. Dar unde sînt specialiștii așteptați? Cele mai multe dintre gîluri se creează prin neprezentarea tinerilor absolvenți la posturile repartizate. Auzi cîte o justificare: „Cu înțelegerea noastră, dar fără el nu e tot una?”... Ei bine, nu e tot una, cînd te afli în fața sta-

— Creșterea în număr a specialiștilor, care reflectă un caz particular, e fenomenul în ansamblu. Statisticile sînt îngrijorătoare în această privință: din 821 de posturi de învățători, 273 sînt ocupate de necalificați. Din 1.175 de cadre, 637 (mai mult de jumătate) funcționează cu suplînitori. 85 la sută din cadrele de matematică funcționează cu suplînitori, în tot județul (inclusiv municipiul) nu există decît 2 profesori de limba franceză, 2 profesori de muzică, 3 profesori de educație fizică... În aceste condiții, nu ne poate fi indiferentă nici o absență de la datorie. Pîc, care loc își așteaptă omul de muncă, fiecare și își are funcția socială precis determinată în amplele planuri de dezvoltare. Unde, cum se risipește absolvenții destinați acestui colț de țară? În 1968 au fost repartizați pentru județul Tulcea 119 profesori (absolvenți). Dar, pe drumul de muncă, jumătate din ei s-au pierdut. S-au prezentat 66. Însă numai 50 au și rămas. Un an mai tîrziu, situația se repetă: 105 repartizați, 56 au prezentat. Și astfel se întîmplă să ajungă la catedre de matematică, prin improvizatii, oameni care abia se des-

— Creșterea în număr a specialiștilor, care reflectă un caz particular, e fenomenul în ansamblu. Statisticile sînt îngrijorătoare în această privință: din 821 de posturi de învățători, 273 sînt ocupate de necalificați. Din 1.175 de cadre, 637 (mai mult de jumătate) funcționează cu suplînitori. 85 la sută din cadrele de matematică funcționează cu suplînitori, în tot județul (inclusiv municipiul) nu există decît 2 profesori de limba franceză, 2 profesori de muzică, 3 profesori de educație fizică... În aceste condiții, nu ne poate fi indiferentă nici o absență de la datorie. Pîc, care loc își așteaptă omul de muncă, fiecare și își are funcția socială precis determinată în amplele planuri de dezvoltare. Unde, cum se risipește absolvenții destinați acestui colț de țară? În 1968 au fost repartizați pentru județul Tulcea 119 profesori (absolvenți). Dar, pe drumul de muncă, jumătate din ei s-au pierdut. S-au prezentat 66. Însă numai 50 au și rămas. Un an mai tîrziu, situația se repetă: 105 repartizați, 56 au prezentat. Și astfel se întîmplă să ajungă la catedre de matematică, prin improvizatii, oameni care abia se des-

- Un mare combinat își așteaptă directorul
- Ca vinzător la „Aprozar” se exercită profesia de inginer agronom?
- Un singur arhitect la Tulcea - și 400 la Constanța

— Aveți cumva o evidență a acestor tineri? — A, nu, n-a ținut nimeni evidența asta. Păcat. Ea ar trebui făcută. Absolvenții ar trebui urmăriți în evoluția lor, iar dacă unii n-au și dau seama că au datoria de a nu uita locul din care au plecat și - iată - e altă nevoie, de ei nu strică să le-o amintim. Avem, astfel, tineri care au plecat din Tulcea, au devenit arhitecți, au aici părinții și rude, aici este orașul lor, dar nu vor să se întoarcă acasă și sînt puțini de 400 de arhitecți (noi avem unul singur!) și proiectanți. Am stat de vorbă cu doi dintre ei. N-am putut să-i convințem. Cred că trebuie făcut mai mult pentru ca tinerii generației să-și cunoască mai profund îndatoririle. Este o problemă ale deservirii vîltoarei județului nostru de solicitare a puterii mobilizate de forțe, o folosire judicioasă, cu randament maxim, a acestor forțe. Trebuie făcut totuși întru cît specialiștii de care atît noi, cit și alte județe - în special cele tinere - avem nevoie, să răspundă imperioasă întru cît posibilă la chemarea așezărilor noastre care au nevoie de ei în deplină valorigificată!

— Creșterea în număr a specialiștilor, care reflectă un caz particular, e fenomenul în ansamblu. Statisticile sînt îngrijorătoare în această privință: din 821 de posturi de învățători, 273 sînt ocupate de necalificați. Din 1.175 de cadre, 637 (mai mult de jumătate) funcționează cu suplînitori. 85 la sută din cadrele de matematică funcționează cu suplînitori, în tot județul (inclusiv municipiul) nu există decît 2 profesori de limba franceză, 2 profesori de muzică, 3 profesori de educație fizică... În aceste condiții, nu ne poate fi indiferentă nici o absență de la datorie. Pîc, care loc își așteaptă omul de muncă, fiecare și își are funcția socială precis determinată în amplele planuri de dezvoltare. Unde, cum se risipește absolvenții destinați acestui colț de țară? În 1968 au fost repartizați pentru județul Tulcea 119 profesori (absolvenți). Dar, pe drumul de muncă, jumătate din ei s-au pierdut. S-au prezentat 66. Însă numai 50 au și rămas. Un an mai tîrziu, situația se repetă: 105 repartizați, 56 au prezentat. Și astfel se întîmplă să ajungă la catedre de matematică, prin improvizatii, oameni care abia se des-

Mihai CARANFIL

HOTĂRIRI ALE CONSILIULUI DE MINIȘTRI privind generalizarea experimentării noului sistem de salarizare

Ramura energiei electrice și termice

(Urmare din pag. 1)

se asigură pe ansamblu o creștere medie de 8,9 la sută. De această creștere a salariilor vor beneficia un număr de peste 40.000 de salariați, ale căror venituri vor fi anual mai mari cu aproximativ 65 milioane lei față de cele realizate înainte de 1 august 1967. Prin elementele sale, noul sistem de salarizare, adaptat la specificul acestei ramuri, stimulează colectivile întreprinderilor în creșterea productivității muncii și asigurarea continuității, la un nivel calitativ corespunzător, a alimentării cu energie electrică și termică a consumatorilor. Astfel, colectivele centralelor electrice sînt direct interesate în respectarea graficului zilnic de funcționare a agregatelor la parametrii stabiliți și dispoșerul energiei naționale în evitarea avarilor, nedepășirea cheltuielilor de producție planificate și a normelor de consum, acordarea integrală a salariului tarifar fiind condiționată de îndeplinirea acestor indicatori. Veniturile salariaților din întreprinderile de transport și distribuție a energiei electrice sînt la rîndul lor legate nemijlocit de realizarea planului de vânzare a energiei și de încadrarea în volumul cheltuielii stabilite. Prin prevederile sale, hotărîrea Consiliului de Miniștri asigură muncitorilor, inginerilor, economiștilor și funcționarilor din ramura energiei electrice și termice sporuri pentru vechimea neîntreruptă în aceeași unitate, premii în cursul anului pentru

realizări deosebite, gratificații la sfîrșitul anului, în funcție de rezultatele obținute de fiecare întreprindere. Introducerea noului sistem de salarizare și majorarea salariilor va mobiliza pe toți lucrătorii din această ramură la îndeplinirea prevederilor Directivei celui de-al X-lea Congres al partidului privind dezvoltarea sustinută a industriei energiei electrice determinată în ritmul rapid al industrializării țării, de modernizarea tuturor ramurilor economiei naționale, de creșterea gradului de cultură și bunăstare a populației. Ea va prezenta, în același timp, un puternic stimul pentru realizarea unei funcționări sigure a agregatelor, fără întreruperi, în condițiile obținerii unei productivități și a muncii superioare, situată la nivelul celor realizate în instalațiile similare din țările avansate din punct de vedere industrial.

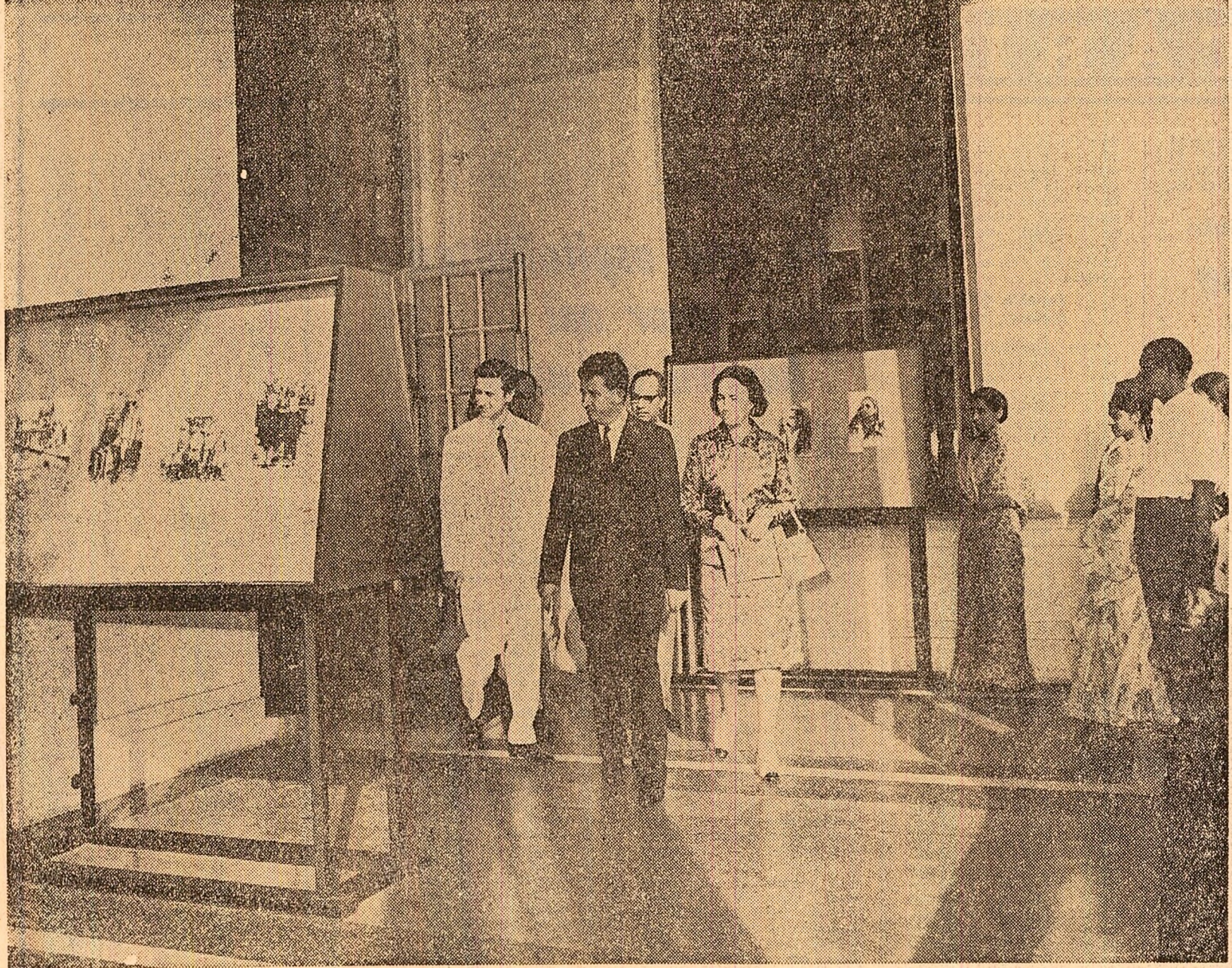
tuturor planificate prin efort propriu, hotărîrea prevede acordarea de gratificații salariilor la finele anului. De asemenea, se prevede și posibilitatea premieri lucrătorilor în cursul anului pentru rezultate deosebite obținute în activitatea lor. Ca și celelalte ramuri unde s-a generalizat experimentarea noului sistem de salarizare, și în posturile și funcțiile ocupate de muncitori din ramura energiei electrice și termice s-a instituit și sistemul de salarizare pe posturi și telecomunicații cu un nivel imbold în îndeplinirea prevederilor cîincinului și a directivei Congresului al X-lea al P.C.R., în vederea extinderii și modernizării echipamentelor și a sporirii eficienței economice a activității fiecărei unități. În același timp, el va contribui la întărirea răspunderii fiecărui salariat în asigurarea satisfăcătoare a timp și de bună calitate a prestațiilor de post și telecomunicații către populație, întreprinderi și instituții.

Sectorul poștă și telecomunicații

(Urmare din pag. 1)

60.000 de salariați, ale căror venituri vor fi anual mai mari cu peste 90 milioane lei față de cele realizate înainte de 1 august 1967. Prin noul sistem de salarizare, veniturile fiecărui lucrător din ramura de poștă și telecomunicații vor fi nemijlocit legate de realizarea planului de venituri, sau a planului de prestații, după caz, al unității în care își desfășoară activitatea. În vederea stimulării depășirii planului de venituri și a celui de prestații, precum și a reducerii chel-

Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind generalizarea noului sistem de salarizare și majorarea salariilor în ramurile energiei electrice și termice și cea de poștă și telecomunicații vin să confirme din nou modul consecvent cu care partidul și guvernul îndeplinesc prevederile celui de-al IX-lea Congres al P.C.R., referitoare la ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii din țara noastră și alie. Hotărîrea Plenei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din octombrie 1967 referitoare la îmbunătățirea sistemului de salarizare și majorarea salariilor. (Agerpres)

La muzeul Nehru

viața internațională

BOLIVIA A NAȚIONALIZAT FILIALA SOCIETĂȚII NORD-AMERICANE „GULF OIL“

După ce autoritățile peruene au expropriat bunurile companiei nord-americane „International Petroleum Co.“, iar guvernul chilian și-a anunțat hotărârea de a prelua controlul, începând de la 1 ianuarie 1970, asupra minelor de cupru aflate în exploatarea societății „Anaconda“, zilele acestea a fost întreprinsă o nouă măsură care atestă preocuparea statelor latino-americane pentru consolidarea independenței lor economice: guvernul bolivian a naționalizat filiala societății petroliere nord-americane „Gulf Oil“. Potrivit decretului publicat joi seara în capitala țării, La Paz, filiala amintită va trebui să retrocedeze statului bolivian concesiunile ce i-au fost acordate, iar toate bunurile pe care acestea le posedă în Bolivia vor fi naționalizate. Se anunță că armata boliviană ar fi ocupat instalațiile și birourile lui „Gulf Oil“, de la Santa Cruz.

Președintele Boliviei, Ovando Candia, a declarat într-o convîntare radiodifuzată că guvernul său a hotărât naționalizarea proprietăților și bunurilor societății „Bolivian Gulf Oil“ din cauza „marilor profituri realizate de această societate în comparație cu veniturile modeste obținute de stat“. El a adăugat că contractul de pînă acum dintre Bolivia și „Gulf Oil“, „leza grav interesele naționale“ și a afirmat că guvernul său „nu va permite acumularea privată a puterii economice la un nivel care ar dăuna independenței economice a țării“. Ovando Candia a anunțat că guvernul a hotărât crearea unei comisii care va stabili condițiile și termenii plății unei indemnizații pentru bunurile naționalizate.

Măsură guvernului bolivian — relatează agenția „France Presse“ — „a provocat vii emoții în cercurile economice și politice nord-americane“. Departamentul de Stat refuză să facă orice comentariu înainte de a primi precizări din partea guvernului bolivian. G. C.

STEFAN JEDRYCHOWSKI DESPRE RELAȚIILE DINTRE R. P. POLONĂ ȘI R. F. A GERMANIEI

VARSOVIA 18 (Agerpres). — Agenția P.A.P. anunță că într-un interviu acordat televiziunii vest-germane în care s-a referit la relațiile dintre R. P. Polonă și R. F. a Germaniei, Stefan Jedrychowski, ministrul afacerilor externe al R. P. Polone, a relevat că țara sa privește normalizarea relațiilor și semnarea unui acord ca rezultat al procesului de stabilire a unor relații temeinice pe baza principiului coexistenței pașnice. Reconoșterea actuală a hărții politice a Europei a spus Jedrychowski — este singura cale posibilă de normalizare a relațiilor dintre cele două țări. Polonia nu va ridica nici un fel de obstacole în calea normalizării și dezvoltării relațiilor pe baza principiului coexistenței pașnice, dacă se va ține seama de realitățile politice și geografice și de interesele securității în Europa.

Referindu-se la recenta propunere a lui Wladyslaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P., de încheiere a unui tratat cu R. F. a Germaniei, privitor la frontiera de pe Oder-Neisse, ministrul polonez a menționat că această propunere a testat preocuparea R. P. Polone pentru lichidarea primelor izbucniri a unei noi conflagrații în Europa.

Abordând apoi problema securității europene în ansamblu, S. Jedrychowski a arătat că Polonia acordă o mare importanță propunerii privind convocarea conferinței europene de securitate. Rezultatul principal al unei astfel de conferințe trebuie să fie încheierea unui tratat de securitate și colaborare în Europa.

Referitor la problema schimbărilor comerciale dintre cele două țări, S. Jedrychowski a arătat că țara sa este gata să colaboreze cu R. F. a Germaniei pe baza principiului respectării depline a intereselor și angajamentelor internaționale ale partenerilor și avantajului reciproc. Polonia a spus el în încheiere, este interesată să importe utilaje și mărfuri din R.F.G. Singura cale pentru dezvoltarea liberă a relațiilor noastre comerciale ar constitui-o aplicarea reciprocă de către cele două țări a clauzei națiunii celei mai favorizate.

„ZIUA ROMÂNIEI“ la Tîrgul internațional comercial al Asiei

CORESPONDENȚA DIN TEHERAN
DE LA SILVIU PETRESCU

La Teheran a avut loc vineri, în cadrul celui de-al doilea Tîrg internațional comercial al Asiei, „Ziua României“. În Piața Națiunilor din incinta tîrgului a fost înălțat, cu aces- tea prilej, drapelul de stat al Republicii Socialiste România. O fanfară a corpului imperial de gardă din cadrul armatei iraniene a intonat imnurile de stat ale celor două țări. În prezența unei numeroase asistențe au luat cuvîntul Pavel Silard, ambasadorul Republicii Socialiste România la Teheran, și primul adjunct al ministrului economiei Iranului, dr. Motamed Vaziri. După încheierea solemnității participanții au vizitat pavilionul românesc, oprimindu-se îndelung la standurile de mașini și utilaje prezentate în funcțiune.

După încheierea vizitei, dr. Motamed Vaziri și-a exprimat satisfacția de a constata că pavilionul României se bucură de aprecieri unanime atât sub raportul calității exponatelor și al sortimentului lor, cît și pentru nevoilor țărilor asiatice, cit

și prin factura modernă și sugestivă de prezentare. Se înțelege încă o dată, a declarat domnia sa, concluzia la care au ajuns șefii de stat ai țărilor noastre cu prilejul recentei vizite în Iran a președintelui Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, și anume că rodnicele relații economice și tehnico-științifice româno-iraniene au în continuare posibilități largi de dezvoltare.

În cursul după-amiezii, în saloanele ambasadelor române a fost oferită o recepție la care au participat Nassar Golsorkhi, ministrul resurselor naturale, tradi, ministrul agriculturii, și alte personalități iraniene, reprezentanți ai unor țări participante la tîrg, diplomați. Presa, radioul și televiziunea iraniană au consacrat pagini și emisiuni speciale economiei și comerțului exterior român, prezentării pavilionului țării noastre. În primele zece zile de la deschiderea pavilionului României a fost vizitat de peste două sute de mii de persoane.

O delegație guvernamentală sovietică a plecat la Pekin

MOSCOVA 18 (Agerpres). — La Moscova s-a anunțat oficial că, în conformitate cu acordul realizat între guvernele Uniunii Sovietice și Republicii Populare Chineze, la 20 octombrie vor începe la Pekin convorbiri între delegațiile guvernamentale ale U.R.S.S. și R. P. Chineze în probleme care interesează ambele părți.

O delegație guvernamentală sovietică a plecat în ziua de 18 oc-

tombrie pe calea aerului la Pekin, pentru a participa la convorbiri. Delegația este condusă de V. Kuznetsov, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe al U.R.S.S., iar locțiitorul său este V. Matrosov. Din delegația mai fac parte: A. Antaskevici, A. Dubrovski, A. Eli-zavetin, E. Nasinovski, S. Rebiatkin, S. Tihvinski. Delegația este însoțită de consilieri și experți.

O declarație a guvernului R. P. Chineze

PEKIN 18 (Agerpres). — După cum anunță agenția China Nouă, la Pekin a fost dată publicității, la 7 octombrie, o declarație a guvernului R. P. Chineze în care se sub-

liniază că guvernul R. P. Chineze se pronunță în mod consecvent pentru o reglementare pașnică a problemelor divergente dintre U.R.S.S. și R. P. Chineze, inclusiv a problemelor privind frontiera chino-sovietică.

În cadrul întâlnirii dintre premierul Ciu En-lai și președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Alexei Kosighin, care a avut loc la 11 septembrie la Pekin — se spune în declarație — a avut loc un schimb de păreri în problema frontierei, comerțului și în alte probleme privind relațiile dintre cele două țări. Pentru a obține o desfiindere a situației de-a lungul frontierei dintre cele două țări, partea chineză a prezentat propunerea ca părțile chineză și sovietică să ajungă înainte de toate la un acord asupra unor măsuri provizorii privind statu-quo-ul a frontierei, pentru evitarea conflictelor și pentru dezangajare. Guvernul R. P. Chineze și guvernul U.R.S.S. au hotărât, prin convorbiri, ca la Pekin să aibă loc negocierii în privința problemei frontierei chino-sovietice, la nivelul miniștrilor adjuncți ai afacerilor externe.

PEKIN 18 (Agerpres). — Delegația guvernului R.P. Chineze la negocierile chino-sovietice, care vor începe la Pekin în ziua de 20 octombrie, va fi condusă de Ciuo Kuan-hua, adjunct al ministrului afacerilor externe al R.P. Chineze.

Cel de-al doilea deceniu de dezvoltare în dezbaterile O.N.U.

INTERVENȚIA
REPREZENTANTULUI ROMAN

NEW YORK 18. — Corespondentul Agerpres C. Alexandroaie transmite: Comitetul pentru problemele economice și financiare al Adunării Generale a O.N.U. continuă dezbaterile asupra unui deceniu de dezvoltare importantă ale agendei sale: „Raportul Comitetului de pregătire a celui de-al doilea deceniu de dezvoltare a Națiunilor Unite“.

În ședința de vineri după-amiază a luat cuvîntul reprezentantul României, Mihail Levente, care a subliniat că inițiativa pregătirii de către O.N.U. a unei strategii de dezvoltare pentru viitorul deceniu a fost primită cu interes de România, care a privit întotdeauna cu deosebită înțelegere eforturile țărilor în curs de dezvoltare în această direcție, precum și acțiunile întreprinse de O.N.U. și instituțiile sale specializate în vederea sprijinirii lor.

După ce a vorbit despre experiența României în domeniul largirii cooperării internaționale, ca formă adecvată promovării unor bune relații între țările comunității mondiale a națiunilor, reprezentantul a subliniat că forma cea mai indicată pentru participarea capitalului străin la dezvoltarea unui stat este cooperarea în producție și în desfacerea produselor, crearea de întreprinderi mixte în terenul unor contracte care să aibă seama de cei puțin două cerințe: — să nu ducă la compromiterea structurii planificate a economiei, iar cuvîntul hotărîtor în conducerea lor să aibă țara pe teritoriul căreia își desfășoară activitatea.

COMUNICAT SOVIETO-FINLANDEZ

HELSINKI 18 (Agerpres). — La încheierea vizitei în Finlanda a lui Nikoiti Podgorini, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., la Helsinki a fost dat publicității un comunicat, în care se relevă că în cursul convorbirilor pe care ospetele le-a avut cu președintele finlandez, Urho Kekkonen, au fost abordate probleme referitoare la relațiile bilaterale și unele aspecte ale situației internaționale. Părțile au relevat dezvoltarea pozitivă a colaborării dintre cele două țări, mai ales în domeniul comerțului, științei și tehnicii. Au fost discutate, de asemenea, probleme legate de dezvoltarea în continuare a colaborării bilaterale. Președintele finlandez a acceptat invitația de a face o vizită oficială în U.R.S.S.

MOSCOVA

Fam Van Dong a plecat spre patrie

MOSCOVA 18 (Agerpres). — Delegația de partid și guvernamentală a R. D. Vietnam, condusă de Fam Van Dong, președintele Consiliului de Miniștri al R. D. Vietnam, a părăsit Moscova, plecând spre patrie. La plecare, delegația a fost condusă de Alexei Kosighin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., și de alte persoane oficiale.

Congresul sindical mondial

BUDAPESTA 18 (Agerpres). — A doua zi a lucrărilor celui de-al VII-lea Congres sindical mondial, ce se desfășoară la Budapesta, a fost consacrată Vietnamului. Congresul a adoptat o rezoluție de sprijinire a luptei poporului vietnamez, pentru încetarea imediată a agresiunii și retragerea tuturor trupelor americane din Vietnam. Congresul a aprobat, de asemenea, un mesaj către muncitorii și forțele lubitoare de pace din S.U.A.

agențiile de presă transmit:

Lucrările plenarei comune a Comitetului Central și Comisiei Centrale de Control ale P.C. Italian, începute la 13 octombrie, au luat sfîrșit vineri după-amiază. Plenara a dezbătut și aprobat raportul „Lupta muncitorilor, situația economică și perspectivele politice“, prezentat de Fernando di Giulio, membru al Direcțiunii P.C.I. În cadrul discuțiilor ample ce s-au desfășurat, a luat cuvîntul Luigi Longo, secretarul general al P.C.I.

La invitația guvernului R. P. Polone, simbăt a sosit la Varsovia într-o vizită oficială delegația Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud și a Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud. În aceeași zi delegația, în frunte cu Tran Buu Kiem, membru al Prezidiului F.N.E., ministrul Președinției Consiliului, a fost primită de Marian Spychalski,

președinte al Consiliului de Stat, președinte al Comitetului Polonez al Frontului Uniții Poporului. La întîlnire a participat Stefan Jedrychowski, ministrul afacerilor externe al R. P. Polone.

La Belgrad au sosit astronauții americani Neil Armstrong, Edwin Aldrin și Michael Collins. La aeroport, ei au fost întâmpinați de Marko Bult, membru al Vocii Executive Federale, și de alte persoane oficiale, de reprezentanți ai vieții științifice și culturale. Astronauții au fost primiți în aceeași zi de președintele R. S. F. Iugoslavia, Josip Broz Tito, care le-a înmînat înalte distincții iugoslave.

Colocviul organizat de Institutul „Maurice Thorez“ al P.C.F. cu tema „Originele celui de-al doilea război mondial“ a început vineri la Paris. Cuvîntul de deschidere a fost rostit de Waldeck

Rochet, secretarul general al P.C.F., iar raportul general a fost prezentat de Georges Cogniot, președintele Institutului „Maurice Thorez“.

Președintele Federației Internaționale de Astronauți, academiianul Elie Carrafiol, a fost primit la 17 octombrie de Juan B. Martin, ministrul de externe al Argentinei, cu care a avut o convorbire cordială.

Ărestarea fostului președinte Alphonse Massamba Debat, și a fostului premier, Pascal Lissouba, a fost ordonată de șeful statului Congo (Brazzaville), Marien Ngouabi — informează agenția Reuters. Aceștia urmează să compară în fața Curții Revoluționare de Justiție din Brazzaville, fiind acuzați de complicitate la asasinarea în februarie a.c. a unor personalități politice congoleze — precizează aceeași agenție.

ZBORUL ÎN GRUP AL NAVELOR „SOIUZ“ S-A ÎNCHEIAT

CORESPONDENȚA DIN MOSCOVA DE LA SILVIU PODINA

Prin aterizarea navei „Soiuz-8“, ultima din grupul celor trei nave s-au aflat în Cosmos zilele trecute, zborul în grup al navelor „Soiuz-6“, „Soiuz-7“ și „Soiuz-8“ s-a încheiat.

„Soiuz-8“, avînd la bord pe cosmonauții colonelul Viacimir Șatalov și pe inginerul Alexei Eliseev, a aterizat în la 18 octombrie, orele 12 și 10 minute, ora Moscovei, în zona dinaintea stabilită de pe teritoriul U.R.S.S., la 145 kilometri nord de orașul Karaganda. Odată ajunși pe pămînt, cei doi cosmonauți au fost întâmpinați cu căldură de reprezentanții grupului de recuperare, de instructorii sportivi, prietenii și ziaristii. Starea sănătății lor e bună. Cei doi cosmonauți au fost transportați la cosmodrom pentru examinările medicale de după zbor și pentru odihnă.

Încercînd o sinteză a principalelor rezultate ale activității zborului în grup al celor trei nave „Soiuz“, specialiștii situează pe un prim plan problema creșterii gradului de autonomie a navelor, respectiv a manevrabilității lor. Trebuie spusă că manevrarea în condițiile Cosmosului se dovedește radical de cea de pe Pămînt, din apă sau din aer pentru că acolo nave este supusă legilor mecanicii cerești. Astfel, de exemplu, pînă la acum de obișnuit pentru noi pe Pămînt, să ajungă din urmă și să depășească pe cel aflat în fața sa, va rămîne și mai mult în urmă, întrucît sporierea vitezei duce la creșterea înălțimii de zbor a navei și deci la creșterea perioadei de rotație. Aceasta înseamnă implicit rămînerea în urmă a navei față de cea din fața sa.

Am dat acest exemplu pentru a sugera că de complexă și neobișnuit este problema manevrării navei în Cosmos și de aceea această problemă trebuie să fie rezolvată în prezent, ca o etapă inevitabilă pe calea cuceririi spațiului cosmic. Pentru aceasta omul are nevoie de nave care să se poată mișca autonom în direcția

dorită, în orice punct de pe orbită și în orice punct de pe condiții. Navele trebuie să se deplaseze cu o mare precizie nu numai cînd sînt urmăriți și conduse de pe Pămînt, ci și atunci cînd au pierdut legătura cu Pămîntul. Ele trebuie să se supună pilotului nu numai cînd acesta are la îndemînă întregul complex de aparatură de comandă, dar și atunci cînd acesta aparatură ar ieși din funcțiune. În actualul zbor al navelor „Soiuz“ au fost abordate toate aceste cazuri, cosmonauții trebuind să rezolve

• Aterizarea navei „Soiuz-8“ • Particularitățile ale mecanicii cerești • Nașterea metalurgiei cosmice • Experiențe și cercetări științifice de mare însemnătate

sarcini de manevrare dintre cele mai dificile. Așa cum am subliniat în corespondențele precedente, ei s-au achitat cu succes de aceste sarcini, efectuînd operațiuni de orientare, corecții de traiectorie, manevrări reciproce ale navelor, inclusiv apropierea între ele pînă la o distanță de cîteva sute de metri. S-a verificat de asemenea programul de punere la punct a colaborării grupului de nave cosmice cu punctele de comandă și de măsurători de pe Pămînt, situate atât pe teritoriul U.R.S.S., cît și pe nave științifice sovietice, aflate în diferite mări și oceane. Pentru transmiterea diferitelor informații au fost utilizați și sateliții de telecomunicații „Molnia“.

Un larg ecou a stîrnit în lumea întreagă experimentul de sudare a metalelor în condiții de vid înalt și de imponderabilitate, efectuat la bordul navei „Soiuz-6“. El a demonstrat că este pe deplin realizabil în spațiul circumterestru un proces tehnologic de sudare a metalelor prin fuziune. Desigur că acum este prea devreme pentru a se stabili care anu-

me dintre procedeele diferite de sudură în Cosmos este cel mai potrivit. Rezultatele experimentului vor fi studiate atent și multilateral, după care savații vor trage concluziile și vor elabora recomandări. Dar, pe acum se poate afirma că problema sudurii metalelor în condițiile Cosmosului a fost practic rezolvată. Pentru prima oară în practica mondială a fost înălțat în Cosmos un proces tehnologic, pe orbită a funcționat prima instalație de prelucrare a metalelor dotată cu utilaje automate ultramoderne, marcată astfel nașterea metalurgiei cosmice. Desigur că oricine înțelege importanța deosebită a sudurii cosmice pentru lucrările de montare, în viitorul apropiat, a unor stații orbitale de mari dimensiuni din mai multe elemente aduse separat pe orbită.

Numeroase observații și experimente științifice efectuate la bordul celor trei nave „Soiuz“, fotografarea de către cosmonauți a unor formațiuni de nori, cîcioni, taifunuri, a Lunii, stelelor, a unor obiective terestre, reprezintă un neprețuit material de studiu pentru specialiștii din numeroase ramuri ale științei — meteorologii și astronomii, geofizicienii, geodeziștii, geologii și geografii, hidrologii etc. Unele din cercetările efectuate au fost menite să stabilească modalitățile de folosire a navelor cosmice pentru nevoile economiei naționale. Astfel, au fost întreprinse experimente de cercetare a unor porțiuni geologice caracteristice pentru evidențierea posibilității de delimitare a zonelor ce conțin zăcăminte de minerale.

Cercetările medico-biologice făcute cu prilejul actualului zbor vor contribui la elucidarea în continuare a influenței factorilor cosmici asupra organismului omenească.

Considerat global, zborul în grup al navelor „Soiuz-6“, „Soiuz-7“ și „Soiuz-8“ reprezintă o remarcabilă realizare tehnico-științifică, un important moment de acumulare de cunoștințe și de experiență, absolut necesare în pregătirea înfăptuirii viitoare de mare anvergură ale cosmonauticii sovietice.

Un nou pas în perfecționarea tehnicii spațiale

Conf. univ. dr. ing. M. NIȚĂ

Prin profilul nou al misiunii sale cosmonautice, atestată ca veritabilă premieră spațială, prin programul variat de experimente tehnico-științifice, unele dintre acestea fiind adevărate acțiuni de pionierat, evenimentul spațial „Soiuz“, petrecut în această săptămîna, constituie un nou pas în perfecționarea tehnicii spațiale, o remarcabilă contribuție la promovarea astronauticii pe făgusul vastului program de activități tehnico-științifice și economice.

De la bun început trebuie relevat faptul că lansarea a trei nave cosmice la intervale de o zi este o chestiune tehnică de mare dificultate. Avem în vedere timpul îndelung necesar montajului rachetelor, numeroșilor verificări ale sistemelor acestora, cît și operațiile complexe de pregătire pentru start. Realizarea experimentului spațial „Soiuz 6-7-8“ exprimă așadar posibilitatea realizării concomitente a mai multor operații de dotare tehnică a bazei de lansare și de personal ce decurge de aici. Totodată, asigurarea comenziilor din spațiul „Soiuz 6-7-8“ prin intermediul sistemelor de comandă și control, coordonarea activităților lor, recepționarea și prelucrarea informațiilor transmise din spațiu implică folosirea unei rețele complexe de numeroase stații de urmărire și control.

Rezolvarea tuturor acestor probleme reprezentate de un plan superior a potențialului tehnic spațial, fapt care deschide noi căi pentru

efectuarea unor misiuni cosmonautice de mare anvergură.

Pe lângă aceste aspecte, ceea ce conferă prominerii spațiale „Soiuz“ un loc de prim rang în seria acțiunilor cosmonautice efectuate pînă în prezent, este faptul că programul de activități tehnico-științifice și economice, o importanță deosebită prezintă activitățile destinate verificării sistemelor de manevrare automată și manuală a acestora. Comanda manuală incredințată pilotilor cosmonauți include de această dată atât orientarea navei în spațiu, cît și înscrisura sa pe diferite traiectorii de zbor. Iar aceasta din urmă, în limite surprinzător de largi, poate schimba alitudinea de zbor între 200 km și 1300 km l.

Concluziile obținute în cadrul misiunii spațiale din aceste zile, privind funcționarea tuturor sistemelor menționate, vor conduce, desigur, la definirea unor vehicule cosmice cu largi posibilități de utilizare în explorarea spațiului, comparabile din punctul de vedere al solicitărilor și al capacității de conducere manuală cu actualele vehicule spațiale, comparabile din punctul de vedere al condițiilor de conducere manuală cu actualele vehicule de acrobatică, ceea ce reprezintă, evident, o remarcabilă contribuție la dezvoltarea cosmonauticii.

Este cunoscut că echipamentul de navigație inerțială existent la bordul vehiculelor spațiale pentru determinarea autonomă a poziției acestora în spațiu nu poate fi utilizat timp îndelungat atît din cauza restricțiilor privind conzu-

grad înalt de prozitate etc.

Dintre sarcinile științifice încredințate echipajului spațial al navei „Soiuz“, rețin de asemenea atenția cercetările geologice, precum și explorarea atmosferei Pămîntului.

Principala aplicație economică a tehnicii spațiale în geologie a constituit-o prospecțiunea de minerale geologice și gaze naturale în scoarța terestră. În acest sens, este de relevat posibilitatea pe care o oferă vehiculele cosmice în studierea prospectarea structurilor mari, la scară planetară, ale scoarței terestre. Desigur, rezultatele primelor prospecțiuni geologice efectuate de om în spațiul cosmic, vor conduce la fundamentarea acestei noi direcții de utilizare a tehnicii spațiale cu avantaje evidente pentru economie.

Implicații economice tot atît de importante au și cercetările de fizică atmosferei și observațiile meteorologice efectuate de echipajul „troici spațiale“. Apare așadar o nouă profesiune, aceea de cosmonaut-meteorolog, ale cărui informații, corroborate cu cele furnizate de sateliții meteorologici automați, vor conduce la cunoașterea permanentă a stării atmosferice, a evoluției ghețurilor și straturilor de zăpadă, pe a-proape întreaga suprafață a Pămîntului. Acest ansamblu de date permite elaborarea unor prognoze meteorologice cu mult mai precise și pe o durată mai mare decît cele pe care le pot furniza meteorologia actuală, cu toate consecințele pozitive de ordin economic binecunoscute.

Recentul eveniment spațial „Soiuz“ promovează, așadar, zborurile cosmice ale omului în studii unor ample activități științifice și tehnice, cu implicații economice de mare importanță.